

انتخاب ۳ دستیار ویژه رئیس‌جمهور آمریکا در امور مربوط به هالیوود نشانی از عزم دونالد ترامپ برای تقابل جدی با انجمن سینما دارو

گاخ سفید علیه هالیوود

میلاد جلیل زاده
گزارش

دونالد ترامپ قبل از اینکه به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا وارد اتاق بیضی کاخ سفید شود، اعلام کرد مل گیبسون، جان ویت و سیلوستر جاملاند بعد از شکست وی در دور دوم انتخابات، مدتی این تپ و تاب‌ها فروکش کرد اما وقتی قرار شد او برای بار سوم کاندیدا شود، هالیوود باز هم حملاتش علیه او را شروع کرد. فیلم‌هایی مثل «شاکرد» یا «جنگ داخلی» چه به طور نمادین و چه به شکل علنی، ترامپ را زیر باران همه‌جمله‌های شان گرفتند و شخصیتی مثل رابرت دنیرو هم در میدان شلوغی از شهر ایستاد و سخنانی ایراد کرد که تأیید قضاوت نهای فیلم جنگ داخلی درباره شخصیت ترامپ بود؛ «او اگر این بار بیاید دیگر کنار نخواهد رفت و تا ابد قرار است رئیس‌جمهور باشد. این وضعیت ایالات متحده را به سمت تجزیه خواهد کشاند و...» به واقع چرا هالیوود اینقدر با دونالد ترامپ سر ستیزه دارد؟ آیا همه چیز صرفاً به مخالفت آنها با نگاه و سبک حکومت‌داری این فرد بازمی‌گردد؟ در واقع پیچیدگی موضوع فراتر از اینهاست. خلاصه ماجرا این است: هالیوود در تمام طول قرن بیستم در تیول جناح جمهوری خواه بود و از ابتدای قرن بیست و یکم به این سو به دست دموکرات‌ها افتاد. در دورانی که جمهوری خواهان جریان مسلط هالیوود بودند، امپریالیسم ایالات متحده به شکلی زنده و واضح نمود داشت، نژادپرستی از سر و روی فیلم‌ها می‌پارید و تمام ملت‌های دنیا غیر از مردم سفیدپوست غربی در فیلم‌ها تحقیر می‌شدند اما در عوض هالیوود مذهبی تر بود و حتی از این لحاظ در تقابل با سینمای اروپا و بعضی کشورهای دیگر قرار می‌گرفت و در ضمن، تأکید ویژه‌ای روی بعضی ارزش‌های اجتماعی مثل خانواده و والدین داشت. اما از وقتی دموکرات‌ها به جریان مسلط هالیوود تبدیل شدند، توجه ویژه‌ای به اقلیت‌های نژادی و زنان شد و در کنار آن روح همچنین گرایشی و ضدیت با خانواده و مسائلی از این دست به شدت گسترش پیدا کرد.

چرا هالیوود جمهوری خواه بود، چرا دموکرات شد

زمین، این سبک از فیلم‌سازی که متأثر از شرایط امنیتی پس از جنگ دوم جهانی، نیروی مضاعفی هم پیدا می‌کرد، بسیار تندخو و نژادپرستانه راه خود را در دوران جنگ سرد و جنگ ویتنام هم ادامه داد اما شروع نخستین گسست‌ها در پیوندهای بنیادین جریان جمهوری خواه هالیوود همین جنگ ویتنام بود. استیو راس، استاد تاریخ دانشگاه کالیفرنیا جنوبی و نویسنده کتاب «چپ، راست، هالیوود: ستاره‌های فیلم چگونه سیاست‌های آمریکایی را شکل می‌دهند»، ریشه‌گردش به چپ هالیوود را مربوط به پیش از قرن ۲۱ و زمان جنگ ویتنام می‌داند که بسیاری از بازیگران علیه آن اتفاق صحبت کردند و هالیوودی‌ها بیشتر به سمت طیف دموکرات متمایل شدند. بالاخره در دهه ۹۰ میلادی همزمان با افول شوروی و سرانجام سقوط آن که منجر به پایان جنگ سرد شد، لزوم وجود گفت‌وگو جمهوری خواهی هم کمتر احساس شد و هالیوود فرصت بیشتری برای گردش به چپ یافت. به قرن ۲۱ که رسید، دیگر حتی وقتی دولت را جمهوری خواهان در دست داشتند، سینما برای دموکرات‌ها بود. حتی موج اسلام‌هراسی که جرج بوش پسر به راه انداخت هم نتوانست به اندازه خطر نفوذ شوروی در دل آمریکایی‌ها رعب بیندازد و باعث شود که همگی پشت تعصبات جمهوری خواهانه سنگر بگیرند. حالا اینکه وضعیت جنگ سرد و جهان دوقطبی بر فضای ذهنی جوامع حاکم باشد، دونالد ترامپ قصد دارد سینمای آمریکا را به وضعیت همان روزگار بازگرداند. او می‌گوید سینمایی که دموکرات‌ها بر ساخته‌اند، به لحاظ تجاری از روزهای اوج هالیوود فاصله گرفته است. البته افول تعداد مخاطبان سینمای آمریکا در ۲ دهه اخیر را طبق آمار و ارقام هم می‌توان فهمید اما عموماً دلایل دیگری برای این مطلب ذکر می‌شود و توجهات مختلفی دست و پا می‌کنند که هیچ‌کدام محتوایی نیستند. یعنی هالیوودی‌ها نمی‌خواهد بپذیرند که سوگیری‌های محتوایی‌شان در این دو دهه، باعث چنین وضعی شده است.

هالیوود را پس می‌گیریم

تنوع نژادی هالیوود هم مطلقاً به خارج از مرزهای ایالات متحده بسط پیدا نمی‌کرد و مثلاً در فیلم‌ها همدلی با آمریکایی‌های چینی تبار وجود داشت، نه اینکه با چینی‌های ساکن خود چین همدلی شود، یا با سیاه‌پوستان آمریکایی همدلی می‌شد نه سیاهان قاره آفریقا. لابی‌ها و همپیمان‌های بزرگ هالیوود همگی در این مدت به شدت از منافع حزب دموکرات حمایت می‌کردند که این قضیه منافع دوسویه‌ای را تأمین می‌کرد. هم حمایت سیاسیون حزب دموکرات به تداوم قدرت این جریان همسو با خودشان در هالیوود کمک می‌کرد و هم هالیوودی‌ها فضای رسانه‌ای و تبلیغی پرساز برای این جریان سیاسی به راه انداخته بودند. ترامپ اعتقاد داشت دوران اخیر هالیوود دوران افول و از رونق افتادن آن است. او در دور اول از معیارهای اصلی‌اش دانست. ترامپ وقتی به هندوستان سفر کرده بود هم در ستایش سینمای این کشور به فیلم‌های کلاسیک مثل «شعله» اشاره کرد که نشان می‌داد نگاه جهانی او به صنعت سینما با سبک و سیاق امروزی‌ها فرق دارد. شعار اصلی او که «بازگرداندن شکوه به آمریکا» بود، در زیرلایه خودش نوعی ستایش از گذشته و زیر سوال بردن وضع امروز را داشت و دموکرات‌های هالیوود به شدت طرفدار وضع امروز هستند که خودشان هم در آن کنترل همه چیز را به دست دارند. حالا ترامپ با مطرح کردن اسامی ۳ نفر از کسانی که مشخصاً ستاره‌های دوران پیشین هالیوود بودند، این بار آمده است تا همه چیز را در این زمینه زیر و رو کند؛ ۳ نفری که هر کدام داستان پیچیده و مجزایی دارند و حتی معرفی یکی از آنها به دلیل سابقه خصومت با یهودیان، روزنامه تایمز اسرائیل را به نگرانی انداخته است. اینکه ترامپ با چه ابزاری می‌خواهد وضعیت امروزی هالیوود را تغییر بدهد هنوز دقیقاً مشخص نیست اما از آنجا که تقابل او با هالیوودی‌ها به نقطه جوش رسیده بود، همین مشخص می‌کند که عزمی جدی برای تغییر وضعیت حال حاضر دارد.

این ۳ تفنگدار کیستند؟

انتخاب مجدد بنیامین نتانیاهو فراخواند و گفت او با اسرائیل عشق نمی‌ورزد. او در ۹ مارس ۲۰۱۶ از دونالد ترامپ برای کسب نامزدی حزب جمهوری خواه در انتخابات ۲۰۱۶ حمایت کرد و گفت: «دونالد بامزه، سرزنده و شوخ و بی‌ادب است ولی بیش از همه، او صادق است... او تنها کسی است که می‌تواند (وعده‌هایی که می‌دهد را) انجامش بدهد.» در میان این گروه ۳ نفره که ترامپ به عنوان دستیاران ویژه خود در هالیوود معرفی کرده سیلوستر استالونه چندرتنگ‌ترین و عجیب‌ترین شخصیت به لحاظ مواضع سیاسی است. اساساً به طور دقیق نمی‌شود گفت که او در سمت کدام جریان سیاسی ایستاده است. اگرچه استالونه یک جمهوری خواه است اما اگر کمک‌های او به جریان سیاسی آمریکا را بررسی کنیم، می‌بینیم ۴۴ هزار دلار به نامزد‌های حزب دموکرات طی سال‌های متعددی کمک کرده که شامل کمپین‌های بیسل بردلی و جو بایدن می‌شود و کمک او به جمهوری خواهان ۲۳ هزار دلار بوده است. او علناً از جان مک کین برای ریاست جمهوری

در سال ۲۰۰۸ حمایت کرد اما در انتخابات مقدماتی ریاست جمهوری آمریکا در سال ۲۰۱۶ که بین خود جمهوری خواهان رقابت بود، با سیاست‌ورزی تمام هیچ‌کدام از طرفین دعوا را تأیید نکرد. او با این حال محبت درباره دونالد ترامپ صحبت و او را یک «شخصیت دیکتاری» و «بزرگ‌تر از زندگی» توصیف کرد. در دسامبر ۲۰۱۶ وقتی ترامپ رئیس‌جمهور شده بود، به استالونه پیشنهاد داد رئیس بنیاد ملی هنرها شود. او با اشاره به تمایل به کار روی مسائل مربوط به مجروحان جنگی، این پیشنهاد را نپذیرفت و حالا پس از اینکه او چندی پیش ترامپ را جورج واشنگتن دوم خطاب کرد، در کنار گیبسون و ویت، این بار یک پیشنهاد دیگر برای سمتی که تعریف مشخصی در ساختار حقوقی آمریکا ندارد پذیرفته است. اما پرچم‌های‌ترین و حساس‌ترین انگیزه‌ترین شخصیت در میان این ۳ نفر مل گیبسون است. آن ۲ نفر دیگر هر کاری کرده باشند و هر چقدر از آنها اظهار نظرهای شاذ

۳ شخصیت کلاسیک هالیوود که دونالد ترامپ آنها را دستیاران ویژه خود در هالیوود قرار داده، هر کدام سوابق سیاسی و اجتماعی متفاوتی دارند. شادترین فرد این جمع که مواضع سیاسی و اجتماعی‌اش به شدت تند و فاشیستی است، احتمالاً جان ویت باشد. جان ویت (Jon Voight) متولد ۲۹ دسامبر ۱۹۳۸، یک هنرپیشه قدیمی آمریکایی است که یکبار برای فیلم بازگشت به وطن برنده جایزه اسکار و ۴ بار نامزد دریافت آن شده است. ویت همچنین ۴ بار برنده جایزه گلدن گلوب شده است. او پدر آنجلینا جولی و جیمز هیون است. جالب اینجاست که ویت در جوانی دیدگاه‌های سیاسی لیبرال داشت و از جان اف. کندی حمایت می‌کرد. او حتی در دهه ۱۹۷۰ میلادی در کنار جین فوندا و لئونارد برنستاین در حمایت از گروه چپ‌گرای اتحاد مردمی در شیلی ظاهر شد اما در سال‌های اخیر دیدگاه‌های محافظه‌کارانه پیدا کرد. او در سال ۲۰۰۸ در مقاله‌ای در واشنگتن تایمز از کنشگری ضدجنگ خود در جوانی افسوس خورد و آن را نتیجه «پروپاگاندا مارکسیستی» خواند و مشخصاً به نقض انبوه حقوق بشر در ویتنام و کامبوج در پی عقب‌نشینی آمریکا اشاره کرد. در مارس ۲۰۱۵ در زمان مبارزات انتخاباتی سراسری رژیم صهیونیستی، ویت با انتشار ویدئویی رای‌دهندگان اسرائیلی را به

فرهنگی داشته باشید و کار فرهنگی کنید. برای همین بود که ما به روستا می‌رفتیم و یکی از کارهای‌مان پخش فیلم در روستاها بود». بعدها و با شروع جنگ تحمیلی نمایش فیلم برای رزمندگان یکی از فعالیت‌های مهم واحدهای فرهنگی لشکرها بود. گروه سینما سیرا شهرستان‌ها به صورت خودجوش اقدام به پخش فیلم‌هایی جهت آموزش یا تقویت روحیه رزمندگان و نیروهای نظامی کشور در مفرها و یگان‌های نظامی کردند. فعالیت سینما سیرا در ایران از دهه ۷۰ به‌تدریج به دلایل مختلفی همچون مستهلک شدن واحدهای سینما سیرا، مهاجرت بسیاری از روستاییان به شهر، توسعه تلویزیون، سینماسازی و افزایش نقاط دارای سینما و حرکت به سمت تجاری شدن سینمای بدنه کاهش یافت و تا اوایل دهه ۹۰ این کاهش به مرور به نقطه صفر نزدیک شد. هم‌اکنون هم علاقه‌مندان سینما در نقاطی از کشور که دسترسی به سالن سینما ندارند، برای نمایش فیلم‌های سینمایی در بانوق‌های فرهنگی و هنری می‌توانند به مراجعه به سایت esayar.ir درخواست اکران سیرا خود را ثبت کنند.

در دهه ۵۰ شمسی و با شکل‌گیری فضاهای انقلابی در ایران، سینما سیرا وارد مساجد و محافل دانشجویی و سیاسی شد. محمدعلی نجفی، نویسنده و کارگردان در خاطراتی از نمایش فیلم ۸ میلیونری «الناس» چنین می‌گوید: «یک شب در جمع مهندس بازرگان، به مناسبت فوت دکتر قریب عده‌ای دور هم جمع شده بودیم و فیلم «الناس» را دیدیم. خاتم مهندس بازرگان هم بود». دکتر عطارزاده، استاد دانشگاه هنر اصفهان نیز در خاطراتی از فضای سال ۱۳۵۸ می‌گوید: «من چندین بار «بدر الجزایر» را در مسجد محلمان مسجدالرضا دیدم. البته این فیلم در سایر مساجد اصفهان از جمله مسجد انقلاب و سایر مساجد هم پخش شد». اوایل دهه ۶۰ فیلم‌هایی همچون «تنگسیر»، «سفر سنگ»، «دو چشم بی‌سوا» و «توبه نوح»، توسط واحدهای سینما سیرا سازمان تبلیغات اسلامی در مساجد نمایش داده شد. جهاد سازندگی هم نقش مهمی در توسعه سینماسیرا در ایران داشت. محمد حیدری از فعالان جهاد سازندگی در استان همدان در این باره می‌گوید: «مام فرموند جهاد سازندگی را از خودتان شروع کنید و وقتی آجری در جایش می‌گذارد، به‌بسم الله بگویید. این حرف یعنی در جهاد نگاه

تغییر برای تغییر وضعیت حال حاضر دارد. تنوع نژادی هالیوود هم مطلقاً به خارج از مرزهای ایالات متحده بسط پیدا نمی‌کرد و مثلاً در فیلم‌ها همدلی با آمریکایی‌های چینی تبار وجود داشت، نه اینکه با چینی‌های ساکن خود چین همدلی شود، یا با سیاه‌پوستان آمریکایی همدلی می‌شد نه سیاهان قاره آفریقا. لابی‌ها و همپیمان‌های بزرگ هالیوود همگی در این مدت به شدت از منافع حزب دموکرات حمایت می‌کردند که این قضیه منافع دوسویه‌ای را تأمین می‌کرد. هم حمایت سیاسیون حزب دموکرات به تداوم قدرت این جریان همسو با خودشان در هالیوود کمک می‌کرد و هم هالیوودی‌ها فضای رسانه‌ای و تبلیغی پرساز برای این جریان سیاسی به راه انداخته بودند. ترامپ اعتقاد داشت دوران اخیر هالیوود دوران افول و از رونق افتادن آن است. او در دور اول از معیارهای اصلی‌اش دانست. ترامپ وقتی به هندوستان سفر کرده بود هم در ستایش سینمای این کشور به فیلم‌های کلاسیک مثل «شعله» اشاره کرد که نشان می‌داد نگاه جهانی او به صنعت سینما با سبک و سیاق امروزی‌ها فرق دارد. شعار اصلی او که «بازگرداندن شکوه به آمریکا» بود، در زیرلایه خودش نوعی ستایش از گذشته و زیر سوال بردن وضع امروز را داشت و دموکرات‌های هالیوود به شدت طرفدار وضع امروز هستند که خودشان هم در آن کنترل همه چیز را به دست دارند. حالا ترامپ با مطرح کردن اسامی ۳ نفر از کسانی که مشخصاً ستاره‌های دوران پیشین هالیوود بودند، این بار آمده است تا همه چیز را در این زمینه زیر و رو کند؛ ۳ نفری که هر کدام داستان پیچیده و مجزایی دارند و حتی معرفی یکی از آنها به دلیل سابقه خصومت با یهودیان، روزنامه تایمز اسرائیل را به نگرانی انداخته است. اینکه ترامپ با چه ابزاری می‌خواهد وضعیت امروزی هالیوود را تغییر بدهد هنوز دقیقاً مشخص نیست اما از آنجا که تقابل او با هالیوودی‌ها به نقطه جوش رسیده بود، همین مشخص می‌کند که عزمی جدی برای تغییر وضعیت حال حاضر دارد.

سیستم اکران در مراسم اعتکاف امسال توانست ظرفیت جدیدی برای تماشای فیلم‌های سینمایی ایجاد کند

مخاطبان نوجوان سینما در اعتکاف

همزمان با برگزاری مراسم‌های اعتکاف در مساجد سراسر کشور، ۲۸۰ مراسم اعتکاف دانش‌آموزی میزبان اکران سیرا موسسه بهمن سبز شدند. بر اساس آمارهای منتشر شده حدود یک میلیون نفر در مراسم‌های اعتکاف ۱۴۰۳ شرکت کردند که بیش از ۴۰۰ هزار نفر از آنها نوجوان بودند. در اکران‌های سیرا که امسال در مساجد سراسر کشور برگزار شد، بیش از ۲۵ هزار نوجوان به تماشای فیلم‌های سینمایی «باغ کیانوش»، «قلب رفته»، «شور عاشقی»، «مستند ۱۸»، «هزارپا» و انیمیشن سینمایی «پلیا جیست و جوی قهرمان» نشستند. ۲۰۰ نوبت از این رویدادها فیلم سینمایی «باغ کیانوش» برای نوجوانان به نمایش درآمد. موسسه بهمن سبز با همکاری دیگر نهادهای فرهنگی و هنری توانسته در سال جاری فیلم‌های سینمایی ایران را برای بیش از ۲۵۰ هزار مخاطب در مساجد سراسر کشور توسط اکران سیرا به نمایش بگذارد. بیشتر این اکران‌ها به فیلم سینمایی قلب رفته به کارگردانی خیرالله تقیانی و تهیه‌کنندگی سعید پروینی اختصاص داشته است. اکران سیرا بستری برای ایجاد سازمان جدید تماشا برای آثار

سینمای ایران در مناطق فاقد سینما در سراسر کشور جهت تکمیل سید فرهنگی مناطق کبهر خوردار است. علاوه بر مناطق فاقد سینما، در شهرهای دارای سینما نیز اکران سیرا پلی میان شبکه مخاطبان حاضر در مساجد، یادگان‌ها، مدارس، دانشگاه‌ها، کانون‌های فرهنگی و... با تولیدکنندگان فیلم‌های سینمایی است. بیش از ۷۰ درصد شهرهای ایران فاقد سینما هستند و ساخت سینما در این مناطق توجیه اقتصادی هم ندارد. اکران سیرا بهترین ابزاری است که می‌توان با فعال کردن آن، خدمت نمایش فیلم‌ها سینمایی در حال اکران را در دسترس عموم قرار داد. موسسه بهمن سبز با سرمایه‌گذاری روی این ابزار توانسته مخاطبان اکران سیرا را در یک سال گذشته بیش از ۳۰۰ درصد افزایش دهد. اکران سیرا در ایران قدمت زیادی دارد. نخستین اکران‌های سیرا در ایران در قهوه‌خانه‌ها و کافه‌ها شکل گرفت. به طور مثال قهوه‌خانه زرگر آباد یکی از مکان‌هایی است که از طریق اعلان در روزنامه صور اسرافیل در اردیبهشت ۱۳۸۷ شمسی، نمایش فیلم‌های خارجی را به اطلاع مردم رساند. بعدها در سال ۱۳۹۳ شمسی سینماسیرا در مدرسه «فتاحیه» شروع به نمایش کرد.

همزمان با برگزاری مراسم‌های اعتکاف در مساجد سراسر کشور، ۲۸۰ مراسم اعتکاف دانش‌آموزی میزبان اکران سیرا موسسه بهمن سبز شدند. بر اساس آمارهای منتشر شده حدود یک میلیون نفر در مراسم‌های اعتکاف ۱۴۰۳ شرکت کردند که بیش از ۴۰۰ هزار نفر از آنها نوجوان بودند. در اکران‌های سیرا که امسال در مساجد سراسر کشور برگزار شد، بیش از ۲۵ هزار نوجوان به تماشای فیلم‌های سینمایی «باغ کیانوش»، «قلب رفته»، «شور عاشقی»، «مستند ۱۸»، «هزارپا» و انیمیشن سینمایی «پلیا جیست و جوی قهرمان» نشستند. ۲۰۰ نوبت از این رویدادها فیلم سینمایی «باغ کیانوش» برای نوجوانان به نمایش درآمد. موسسه بهمن سبز با همکاری دیگر نهادهای فرهنگی و هنری توانسته در سال جاری فیلم‌های سینمایی ایران را برای بیش از ۲۵۰ هزار مخاطب در مساجد سراسر کشور توسط اکران سیرا به نمایش بگذارد. بیشتر این اکران‌ها به فیلم سینمایی قلب رفته به کارگردانی خیرالله تقیانی و تهیه‌کنندگی سعید پروینی اختصاص داشته است. اکران سیرا بستری برای ایجاد سازمان جدید تماشا برای آثار

